

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Testul 10

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Istoric:

În zona Pieței Kogălniceanu din Bucureștiul de astăzi se afla Livada Domnească, unde caii domnitorului erau scoși la iarbă verde. Locul a fost denumit „Grădina cu cai” în urma unor întâmplări povestite de către toți călătorii străini care au vizitat orașul.

În jurul anului 1850, „Grădina cu cai” era una dintre vechile grădini bucureștene celebre și destul de frecventate, dar care a fost desființată înainte de 1900.

Râul Dâmbovița a săpat în mal, apoi și-a modificat cursul, iar în 1882, primăria a hotărât trasarea bulevardului cu nume de regină. Astfel, dispare grădina cu lumea ei de odinioară, rămânând doar strada „Grădina cu cai” care a fost pavată* cu piatră.

Momente semnificative din istoria grădinii:

Se spunea că locul acela era, cu mult înainte de 1850, un colț de luncă verde cu nuci falnici unde italianul Carol Serie își instalase un circ, în care se afla un carusel, și unde polonezul Dunski își dresa caii.

Acesta era locul cel mai căutat vara, iar N. Feldman a înconjurat grădina cu un gard înalt din scânduri, a trasat alei și a pus mese sub coroanele generoase ale copacilor, pentru ca lumea să poată vedea spectacolele de circ și să se poată relaxa în aer liber. Cu timpul faima grădinii crește, lumea se adună și lui N. Feldman îi vine ideea să ridice o scenă din scânduri groase, unde seara aveau loc și spectacole de teatru.

Marele actor C. I. Nottara încheie un angajament în 1875 și joacă zece zile în această grădină. Era prea tânăr ca să se poată înscrie la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică, la secția actorie, lucru despre care își va aminti, într-un interviu dat unei reviste.

Prin 1877, Ioan Slavici, care lucra alături de Mihai Eminescu și I. L. Caragiale în redacția ziarului „Timpul”, prezintă „Grădina cu cai” într-un articol.

adaptare după Monica Andrei, *Povestea străzii Grădina cu Cai dintr-un București de altădată* în *Ziarul Metropolis*

*a pava – a acoperi un drum, o curte cu piatră, bucăți de cărămizi, dale etc.

Textul 2

Într-o după-amiază de primăvară, la câteva săptămâni după ce se însănătoși, omul se mută în casa cea nouă și începu să vopsească gardul. Mișca pensula cu gesturi măsurate, de departe părea cam greoi – în toamna trecută împlinise șaiszeci de ani. Cu toate acestea, greu ai fi bănuțit că bătrânul zăcuse bolnav toată iarna. Avea fața roșie, sănătoasă, iar părul era des și creț. Îl ajuta nepotul, un băiat care semăna mult cu bunicul. Avea părul des și creț, fața roșie, sănătoasă, doar ochii îi erau plini de surâs*, surâs de om tânăr. Nepotul amesteca vopseaua cu multă atenție, cu teamă să nu o verse pe jos. Făcea lucrul ăsta cu seriozitate. Era un copil liniștit, care lua totul în serios. Își terminase lecțiile și acum îi ajuta bătrânului. Cei doi se iubeau mult și se înțelegeau bine.

— Mai adu ulei, îi spuse bătrânul fără să se întoarcă, și nepotul ascultător fugi spre casă, și după câteva minute se întoarse cu un bidon cu ulei și turnă în vopsea până când se făcu așa cum trebuie.

— Să nu pui prea mult ulei, îi spuse bunicul vopsind liniștit mai departe gardul. [...]

După ce nepotul termină cu vopseaua, se așeză pe marginea trotuarului și începu să privească liniștit la bătrân. Gesturile uniforme și precise ale acestuia îl încântau. Stătu aproape un ceas, urmărind pe bunic cu multă atenție. Fugi din nou după ulei și vopsea, le amestecă, având grijă ca de data asta să nu pună mai mult ulei decât trebuie. După aceea se așeză pe marginea trotuarului din nou, uitându-se în continuare la bătrân.

După un timp se plictisi. [...] Atunci îi veni ideea să se urce pe gard și să privească de acolo în curțile noi ale oamenilor. [...]

Dincolo de grădina bătrânului era un pârau îngust, iar dincolo de pârau – un loc mare, viran*. Era vorba să se amenajeze acolo un teren de fotbal pentru muncitorii din cartier. În alte zile era o mulțime de copii acolo, copii pe care băiatul nu-i cunoștea. Aceștia și începuseră să joace fotbal. De data asta nu era nimeni. Doar doi cai, mari și albi, pășteau liniștiți; soarele de primăvară le aurea coamele. „Parcă ar fi năzdrăvani”, se gândi copilul. Deodată, fața lui serioasă, cam simplută și banală, se transfigură*, se luminea ciudat. „Poate or fi năzdrăvani ...”

— Există cai năzdrăvani? îl întrebă el deodată pe bătrân.

Soarele se apropia de asfințit, iar câmpia se lumina dintr-odată. Iarba părea de sânge, caii deveniră și ei roșii, și copilului i se tăie răsuflarea. Caii se ridicară în două picioare, se închinară unul în fața celuilalt și începură să necheze* prelung și duios, atât de duios, încât copilului i se umplură ochii de lacrimi. Începu să tremure și era cât pe aci să cadă jos de pe gard.

— Au început caii să se joace și să vorbească, bunicule, minți el pe jumătate, dorind cu orice preț să atragă atenția bătrânului. E și un călăreț în alb, minți el mai departe.

Și deodată, copilul se gândi că totul era deosebit de frumos și de nou: și gardul, și casa în care se mutaseră acum, și caii care nechezau duios, așa cum numai un copil poate să-i audă.

Sorin Titel, *Gardul*

*surâs – zâmbet

*viran – fără clădiri, neîngrădit

*se transfigură – își schimbă expresia feței, se transformă

*să necheze – să scoată strigăte caracteristice cailor

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul pentru cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

A.

1. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 1. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Grădina este desființată în anul 1900.		
Carol Serie instalează o scenă în grădină.		
C.I. Nottara joacă pentru prima dată pe scena Conservatorului de Muzică și Artă Dramatică.		
Ioan Slavici prezintă „Grădina cu Cai” în ziarul la care lucrează.		

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Primăria a hotărât construirea bulevardului în anul

- a) 1850.
- b) 1875.
- c) 1877.
- d) 1882.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 2. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Bunicul a împlinit șaiszeci de ani primăvara trecută.		
Nepotul aduce bidonul cu ulei de la vecini.		
Bunicul repară gardul casei lui vechi.		
Băiatul îl întreabă pe bunic dacă există cai năzdrăvani.		

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

După ce își ajută bunicul, băiatul urmărește

- a) doi cai albi.
- b) mulțimea de copii.
- c) muncitorii de pe șantier.
- d) un meci de fotbal.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Explică, în două – trei enunțuri, un motiv pentru care băiatul se emoționează după ce urcă pe gard, valorificând textul 2. **6 puncte**

6. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut dintre textul 1 și textul 2. **4 puncte**

7. Prezintă, în 20 – 30 de cuvinte, o trăsătură a textului discontinuu, valorificând textul 1. **6 puncte**

8. Imaginează-ți că participi la o discuție despre deschiderea unei grădini publice. Motivează, în minimum 20 de cuvinte, dacă e nevoie sau nu de o grădină publică într-o localitate, valorificând textul 1. **6 puncte**

B.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat. **2 puncte**

COĂMĂ, *coame*, s. f. **1.** Păr lung (și stufos) care crește pe grumazul sau de-a lungul spinării unor animale. ♦ Păr lăsat să crească (excesiv de) lung pe capul unei persoane, mai ales al unui bărbat. ♦ Fig. Frunziș des din vârful coroanei arborilor. **2.** Culme prelungită de deal sau de munte; creastă. **3.** Partea de deasupra a unui zid. ♦ Linie de intersecție (orizontală sau oblică) a două versante de acoperiș. – Lat. **coma**.

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține toate cuvintele accentuate corect este:

- a) marginea, băătrân.
- b) marginea, băătrân.
- c) marginea, băătrân.
- d) marginea, băătrân.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie, în fiecare casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Doar în basme există animale

- a) năzdrăvan.
- b) năzdrăvană.
- c) năzdrăvani.
- d) năzdrăvane.

Răspunsul corect: .

4 puncte

B. Băiatul dorea peste gard.

- a) să se uită;
- b) să se uite;
- c) să uite;
- d) să-și uite.

Răspunsul corect: .

4 puncte

C. Lângă ai este un cal alb.

- a) meu;
- b) mea;
- c) mei;
- d) mele.

Răspunsul corect: .

4 puncte

4. Rescrie secvența „Avea fața roșie, sănătoasă”, modificând numărul verbului și al substantivului. 4 puncte

5. Notează funcția sintactică a fiecărui cuvânt subliniat în enunțul: „Atunci îi veni ideea să se urce pe gard și să privească de acolo în curțile noi ale oamenilor.” 4 puncte

Cuvântul	Funcția sintactică
1. atunci	
2. (pe) gard	
3. să privească	
4. noi	

6. Formulează două întrebări pe care i le-ai fi adresat lui C. I. Nottara, dacă l-ai fi întâlnit. În redactarea răspunsului tău, vei utiliza un *adverb interogativ* și un *pronume personal de politețe*, pe care le vei sublinia.

8 puncte

7. Rescrie enunțul de mai jos, corectând greșelile de orice fel.

4 puncte

Personalitățile orașului, au participat la deschiderea grădinei Bucureștene.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Motivează, în minimum 20 de cuvinte, faptul că preocuparea pentru îngrijirea spațiului în care trăiesc este comună oamenilor din toată lumea, valorificând textul 2 și experiența personală sau de lectură.

6 puncte

2. Redactează o compunere, în 70 – 130 de cuvinte, în care să îl prezinți pe nepot, personajul din textul 2.

14 puncte

În redactarea răspunsului tău, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale personajului indicat;
- să ilustrezi două modalități de caracterizare a personajului, prin câte o secvență comentată;
- să corelezi o valoare transmisă prin acest personaj cu o valoare importantă pentru tine, justificându-ți răspunsul.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei dezvolta subiectul propus și vei respecta numărul minim de cuvinte indicat.

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page, leaving a small margin from the left and right edges.

